

V červnovém příspěvku jsme na našem blogu uvedli článek s názvem **PŘÍCHOD HANDICAPOVANÉHO DO DOMÁCÍHO PROSTŘEDÍ - na co se připravit a co je potřeba zařídit**. V 1. části jsme se věnovali problematice vyřízení příspěvků, na které má handicapovaný nárok. S odstupem času a po poradě s odborníkem jsme zjistili, že toto sdělení překračuje rámec našich zkušeností a jelikož téma podpory osob se zdravotním postižením je natolik zajímavé a zároveň rozsáhlé, zaslouží si samostatný článek. Proto jsme oslovili poradkyni NRZP ČR (národní rady osob se zdravotním postižením) paní Mgr. Markétu Dunděrovou, která připravila tento text, ve kterém jsou přesně a podrobně zpřehledněny příspěvky a výhody pro osoby se zdravotním postižením.

Základní přehled příspěvků a výhod určených k podpoře osob se zdravotním postižením.

Příspěvek na péči – je příspěvek poskytovaný osobám závislým na pomoci jiné fyzické osoby. Příspěvek na péči slouží k zajištění potřebné pomoci. Při stanovení nároku na příspěvek na péči se posuzuje zvládnání 10 ucelených oblastí každodenního života – základních životních potřeb. Konkrétně mobilita, orientace, komunikace, stravování, oblékání a obouvání, tělesná hygiena, výkon fyziologické potřeby, péče o zdraví, osobní aktivity a péče o domácnost. Dle počtu nezvládaných základních životních potřeb je osobě se zdravotním postižením přiznán stupeň závislosti lehká závislost, středně těžká, těžká závislost a úplná závislost na pomoci druhé osoby. Na základě stupně závislosti je stanovena výše příspěvku na péči u dospělých osob od 800 – 12 000 Kč a u dětí od 3 000 - 12 000 Kč. Jedná se o příspěvek na péči a nikoliv o plnou úhradu nákladů péče. O příspěvek na péči se žádá prostřednictvím podání žádosti na ÚP dle trvalého bydliště žadatele. O příspěvek na péči je možné požádat v případě dlouhodobě nepříznivého stavu, který trvá nebo má trvat déle než 1 rok. Je potřeba počítat také se sociálním šetřením v místě bydliště a posouzením zdravotního stavu žadatele posudkovým lékařem na základě lékařských zpráv odborného a ošetřujícího lékaře. Mezi povinnosti žadatelů o příspěvek na péči patří povinnost podrobit se sociálnímu šetření a v případě přiznání příspěvku na péči splnit ohlašovací povinnost při pobytu ve zdravotnickém zařízení.

Průkaz osoby zdravotně postižené (TP, ZTP, ZTP/P)

Tento průkaz je možné přiznat na základě konkrétních zdravotních stavů (diagnóz), které jsou stanoveny vyhláškou. V návaznosti na průkaz ZTP a ZTP/P je přidělen držitelům parkovací znak. Parkovací znak opravňuje držitele parkovat na označených parkovacích místech pro vozíčkáře na parkovištích z důvodu co nejbližšího parkování vzhledem k handicapu. Nespornou výhodou průkazu ZTP je také možnost bezplatného využití MHD, v případě ZTP/P bezplatné využití MHD i pro doprovod zdravotně postižené osoby.

Příspěvek na mobilitu – je přiznáván držitelům průkazu ZTP a ZTP/P a slouží k pokrytí nákladů spojených s pravidelným dopravováním zdravotně postižené osoby. Výše příspěvku činí 400 Kč/měsíc. Podmínkou nároku na tento příspěvek je pravidelné dopravování

zdravotně postižené osoby, které se prokazuje čestným prohlášením. O příspěvek na mobilitu žádá zdravotně postižená osoba prostřednictvím žádosti na ÚP dle trvalého bydliště.

Příspěvek na zvláštní pomůcku

Typy jednotlivých pomůcek, u kterých je možné požádat o příspěvek na zvláštní pomůcku, se liší u jednotlivých typů postižení. U tělesného postižení se jedná například o příspěvek na schodolezy, nájezdové rampy, stropní závěsné systémy a v neposlední řadě příspěvek na zakoupení motorového vozidla. U příspěvku na nákup motorového vozidla je max. výše příspěvku 200 000,- Kč. U přiznání nároku na příspěvek na zvláštní pomůcku se posuzují také majetkové poměry osob žijících ve společné domácnosti s osobou zdravotně postiženou, která o příspěvek žádá. Dále je možné poskytnout příspěvek na úpravu bezbariérové koupelny, avšak tento příspěvek je možné použít na náklady spojené se stavebními pracemi a výměnou dveří. Tedy nikoliv na zakoupení vybavení koupelny jako je obkladový materiál a sanitární vybavení.

Invalidní důchody

Nárok na invalidní důchod je dán poklesem pracovní schopnosti u zdravotně postižené osoby. Podle počtu procent poklesu pracovní schopnosti rozlišujeme stupně invalidního důchodu: Invalidní důchod není příspěvkem ani výhodou, ale kompenzací za zhoršenou možnost pracovního uplatnění. Zároveň je brán jako dávka, která nahrazuje příjem. U všech stupňů invalidního důchodu je v současnosti možné si přivydělat a výše přivýdělku není omezena. Ve vztahu ke stupni invalidního důchodu by měla být přizpůsobena pouze doba výkonu práce.

- I. stupeň pokles pracovní schopnosti 35% - 49%
- II. stupeň pokles pracovní schopnosti 50% - 69%
- III. stupeň pokles pracovní schopnosti 70% a více

Pokles procent pracovní schopnosti u konkrétních diagnóz stanovuje vyhláška. Obecně je možné říct, že procento poklesu pracovní schopnosti v sobě zahrnuje zdravotní stav vyplývající ze základní diagnózy, vedlejší diagnózy související s hlavní diagnózou, schopnost adaptace na handicap a schopnost vykonávat vystudovanou původní profesi. Návrh na přiznání invalidního důchodu je dobré podávat vždy ve spolupráci s ošetřujícím lékařem a lékaři specialisty. Přiznání stupně invalidního důchodu je plně v kompetenci OSSZ a ČSSZ. V případě vydání neuspokojivého rozhodnutí ve věci stupně invalidního důchodu je možné podat do 30 dnů od vydání rozhodnutí námitku u ČSSZ.

Pro Ty, kteří nechtějí zůstat se sociálními zákony sami a chtějí si nechat odborně poradit.

Situace osob pečujících o své blízké je velice časově i fyzicky náročná. Proto jedním z úkolů Poraden NRZP ČR (Národní rady osob se zdravotním postižením) je tuto situaci pečujícím osobám co nejvíce usnadnit. Důvodem je, aby se pečující osoba mohla věnovat plně svému

blízkému členu rodiny, což je v této situaci z našeho pohledu to nejdůležitější. Je zbytečné se zatěžovat úvahami o tom, na jaké dávky či výhody má nárok osoba zdravotně postižená v návaznosti na platné právní úpravy. Orientovat se v příslušných zákonech a vyhláškách včetně jejich aktualizací je jen těžko zvládnutelné bez konkrétní odbornosti v sociální práci a využití právních znalostí. V neposlední řadě neexistuje obecně platný návod jak postupovat, protože každý klient se z hlediska svého onemocnění nachází v jiné situaci, proto k nalezení vhodného postupu a řešení je nutné zvolit individuální přístup. Jinými slovy řečeno, při přiznávání nároku na sociální dávky či výhody se postupuje ve vztahu ke konkrétní diagnóze a návaznosti na příslušné zákony. S řešením sociálně právních oblastí a obhajobou práv osob zdravotně postižených Vám chceme být nápomocny my poradkyně NRZP ČR Poradny pro Moravskoslezský kraj NRZP ČR v rámci své poradenské činnosti.

Cílem poradny je poskytovat rady, informace, pomoc a podporu osobám, které se ocitly v nepříznivé životní situaci. Prostřednictvím odborného sociálního poradenství nejen u pečujících osob, osob se zdravotním postižením, seniorů snížit jejich psychickou a administrativní zátěž.

Hlavní výhody služeb Poradny NRZP ČR.

- snadná dostupnost služby (osobně, telefonicky, emailem, Skypem)
- bezbariérový přístup při osobní konzultaci
- služba je poskytována bezplatně
- individuální přístup ke klientovi
- respektování a podpora klienta v jeho rozhodování
- služba je poskytována odborníky, kteří jsou na otázky sociálně právní problematiky osob se zdravotním postižením dlouhodobě zaměřeni

V případě, že potřebujete konzultovat například tyto oblasti:

- Příspěvek na péči
- Státní sociální podpora
- Pomoc v hmotné nouzi
- Invalidní důchody
- Průkaz OZP (průkaz TP, ZTP nebo ZTP/P) a výhody s ním spojené
- Příspěvek na mobilitu
- Příspěvky na nákup kompenzačních pomůcek (vč. příspěvku na pořízení motorového vozidla)
- Zaměstnávání osob se zdravotním postižením
- Vyhledávání vhodných sociálních služeb
- Euroklíče aj.

Jestliže nastane situace, kdy je vydáno Úřadem práce rozhodnutí, se kterým nesouhlasíte, pomůžeme vám také při sepsání opravných a mimořádných opravných prostředků jako jsou odvolání, námitka, podnět k přezkumnému řízení, rozklad nebo správní žaloba.

Rádi bychom Vás informovali, že poradna NRZP ČR pro Moravskoslezský kraj v Ostravě sídlí na adrese 30. dubna 2944/1 naproti Úřadu práce v centru Ostravy, je tedy výborně dopravně dostupná. Telefonní a emailový kontakt: 596 110 282, 736 751 206, email: poradnaostrava@nrzp.cz. Neváhejte se na nás obrátit. Poskytované služby jsou zdarma a my poradkyně NRZP ČR v Ostravě Vám budeme rádi při řešení Vaší situace nápomocny. Naše Poradna NRZP pro Moravskoslezský kraj je určena především pro osoby se zdravotním postižením, seniory a osoby pečující o osoby se zdravotním postižením,

Za Poradnu NRZP ČR v Ostravě s přáním hezkého dne Mgr. Markéta Dunděrová

Kontakty na ostatní Poradny NRZP ČR v dalších krajích naleznete na stránkách www.nrzp.cz.